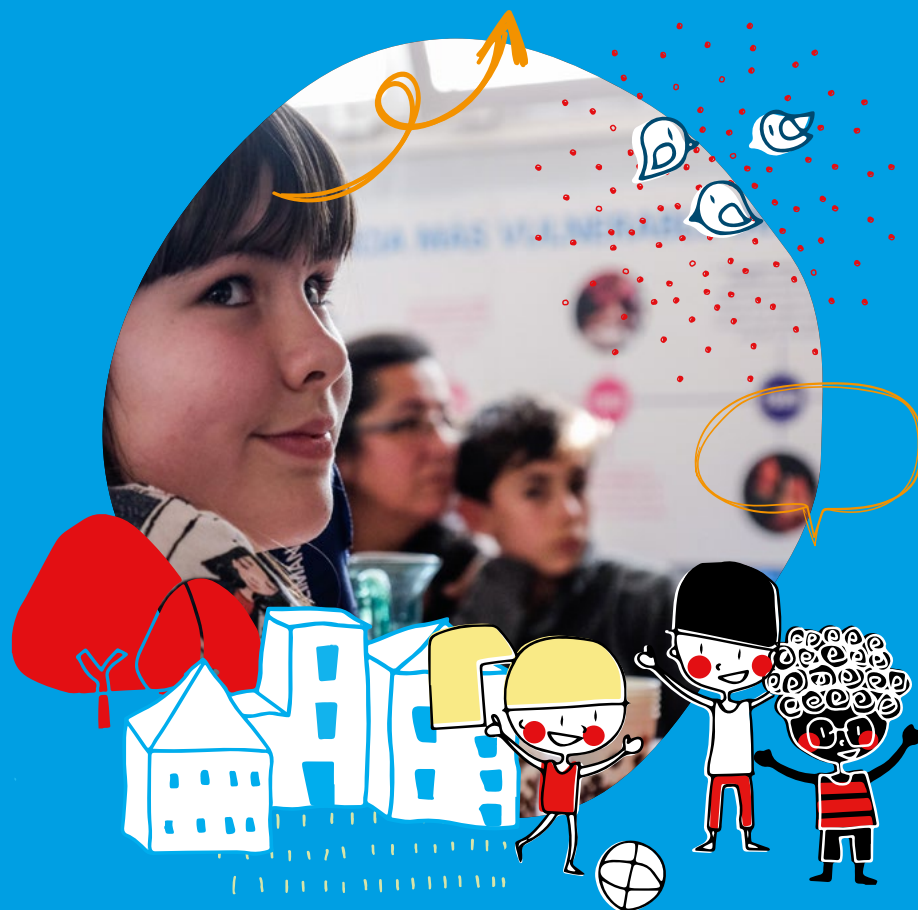

Bases de la IX Convocatòria del Reconeixement Ciutats Amigues de la Infància

Convocatòria
2019-2020

Ciudades
Amigas
de la Infancia

Child
Friendly
Cities
Initiative

1a Edició

Setembre del 2019

© UNICEF COMITÉ ESPAÑOL
www.ciudadesamigas.org

Edició en valencià

UNICEF Comitè Comunitat Valenciana
Ciutats Amigues de la Infància

Traducció al valencià

Rafel Moreno i Giménez

Edició

UNICEF Comitè Espanyol
Direcció de Polítiques d'Infància i Sensibilització
Àrea de Polítiques Locals i Participació
Carrer de Mauricio Legendre, 36. 28046. Madrid

Autoria

UNICEF COMITÉ ESPANYOL

Disseny i maquetació

Grupo Cooperativo Tangente

Aliats

Tots els drets sobre esta publicació i els documents que s'hi adjunten (annexos i recursos) pertanyen a la Fundació UNICEF Comitè Espanyol. Qualsevol extracte pot reproduir-se amb l'autorització corresponent.
ciudadesamigas@unicef.es

Abreviatures, sigles i glossari

CFCI	Iniciativa Internacional de Ciutats Amigues de la Infància liderada per UNICEF.
Infant i adolescent	Persona menor de 18 anys.
CDI	Convenció sobre els Drets de l'Infant.
Govern local	Organisme administratiu d'una zona geogràfica com una ciutat, un poble, una mancomunitat, una diputació, un consell insular o un cabildo insular.
ODS	Objectius de desenvolupament sostenible.
PLIA	Pla local d'infància i adolescència.
OPIA	Òrgan de participació infantil i adolescent.
Enfocament de drets d'infància	Marc conceptual que ha de servir d'orientació a les instàncies normatives, de planificació i legislatives a l'hora de vetlar especialment per la promoció i la protecció dels drets de la infància (de 0 a 18 anys). L'enfocament basat en els drets humans significa que quan es formulen les polítiques i els programes de desenvolupament, l'objectiu principal ha de ser el compliment dels drets humans. Es tracta de respectar, protegir i fer efectius els drets, per al cas que ens afecta, de la infància. Perquè siguin efectius s'han de facilitar i posar els mitjans necessaris perquè es puguin exercir.
Transparència i rendició de comptes	La transparència és l'actuació pública de flux efectiu d'informació, o el procés pel qual la informació és elaborada de forma segura, entenedora, oportuna i es convertix en un instrument fiable per a la rendició de comptes a la ciutadania. La responsabilitat de rendició de comptes (que en anglés és accountability) inclou la realització d'accions que han d'ajudar la ciutadania a avaluar la capacitat de l'entitat per a complir els seus compromisos i obligacions.

Índex

Presentació

— 8

**Convocatòria per al
reconeixement de Ciutat
Amiga de la Infància
2019 -2020**

— 10

Sobre UNICEF

—12

**Què és la iniciativa
Ciutats Amigues de la
Infància?**

—14

**L'Agenda 2030
i els objectius
de desenvolupament
sostenible**

— 18

**Requisits per a obtenir el
reconeixement de Ciutat
Amiga de la Infància**

— 20

**Criteris de valoració
de les candidatures**

— 30

**Compromisos del govern
local i d'UNICEF Comité
Espanyol després
de l'obtenció del
reconeixement**

— 34

Llista d'annexos

— 38

**Llista de recursos
orientatius i de consulta**

— 39

Presentació

**Ciutats Amigues
de la Infància:** una
acció clau per a
promoure l'enfocament
de drets d'infància en
l'àmbit local

“Els estats membres han de respectar els drets enunciats en esta Convenció i assegurar-los a tots els infants sota la seua jurisdicció sense cap mena de discriminació, independentment de la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, els impediments físics, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels pares o dels tutors legals”.

— (Convenció sobre els Drets de l'Infant. Article 2)

La Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDI) es ratifica en 1990 i [entra en vigor el 5 de gener de 1991](#) a l'Estat espanyol. A partir d'aquell moment, l'Estat, en tots els nivells de govern, es compromet a adoptar les mesures administratives, legislatives i de qualsevol altra classe necessàries per a garantir el ple compliment dels drets dels infants que viuen al seu territori (article 4 de la CDI).

En este marc, UNICEF Comitè Espanyol promou la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància a Espanya, com una estratègia a través de la qual impulsa el compromís dels governs locals amb el **compliment dels drets dels infants i adolescents**, tal com s'establix en la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

El reconeixement **Ciutat Amiga de la Infància** destaca l'esforç dels governs locals per a incorporar la infància i l'adolescència al centre de l'agenda política i social. Alhora, obliga a considerar els infants com a protagonistes d'eixes agendes, a escoltar-los i dur a terme les accions necessàries per a fer realitat les decisions preses per ells en els seus espais de participació infantil i adolescent.

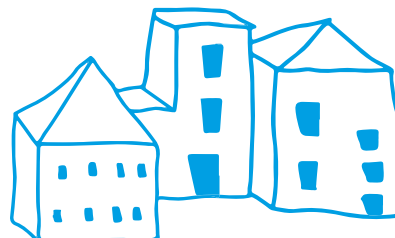
Ser **Ciutat Amiga de la Infància** no sols implica un compromís polític, sinó també implementar accions i mesures concretes, dotades amb recursos, en què s'establixen metes que milloren el benestar de la infància i l'adolescència a curt, mitjà i llarg termini. És el començament d'un procés d'aprenentatge i de transformació cap a l'aplicació de polítiques que tenen un efecte real en la vida dels infants. És construir, en col·laboració amb aliats i amb els infants, una ciutat o localitat on els seus drets es facen patents i vertaders. I sempre posant el focus en els més vulnerables, amb el compromís de no deixar cap infant arrere i oferint a cada infant les mateixes oportunitats perquè puguin desplegar tot el seu potencial.

En esta nova edició, la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància vol fer un pas avant cap a la qualitat de les polítiques locals d'infància implementades, i oferix una eina de gestió d'informació que facilite als governs locals el seguiment i mesurament de les seues accions en favor de la infància.

— Àrea de Polítiques Locals d'Infància i Participació UNICEF Comitè Espanyol

Convocatòria per al reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància 2019 -2020

Cada dos anys, UNICEF Comité Espanyol obri una convocatòria a fi de reconèixer els governs locals que poden demostrar que estan compromesos amb els drets de la infància i l'adolescència de la seua localitat.

Este reconeixement té una **vigència de quatre anys** i significa que el govern local complix els requisits establits en les bases que es presenten en este document i accepta un seguit de compromisos a través de la firma d'un conveni. Un dels compromisos és lliurar un informe intermedi als dos anys, en el qual comunica els avanços en l'aplicació del seu pla local d'infància i adolescència (PLIA).

Finalitzats els quatre anys, el govern local que vol conservar este reconeixement ha de presentar-se novament a la convocatòria per a la **renovació**.

Fins ara, la iniciativa té presència a totes les comunitats autònomes dins de l'Estat espanyol. En les [277 Ciutats Amigues de la Infància](#) que hi ha de moment residix vora el 42% dels infants i adolescents que viuen a Espanya.

En este document es plasmen les bases de la IX edició de la convocatòria del reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància. Conté les dates, les instruccions, la informació i la documentació que un govern local ha de presentar per a obtindre per primera vegada, o renovar, el reconeixement de ser Ciutat Amiga de la Infància. El document porta adjunt un conjunt d'**annexos** que servixen d'ajuda per a aportar la informació sol·licitada en esta convocatòria, és a dir documentació que forma part de les bases.

Finalment, els candidats tenen disponible una **llista de recursos** formada per unes quantes orientacions o guies sobre els diversos aspectes que un govern local ha de tindre en compte per a presentar-se a esta convocatòria. Estos recursos no són directrius, sinó documents inspiradors i d'ajuda.

Sobre UNICEF

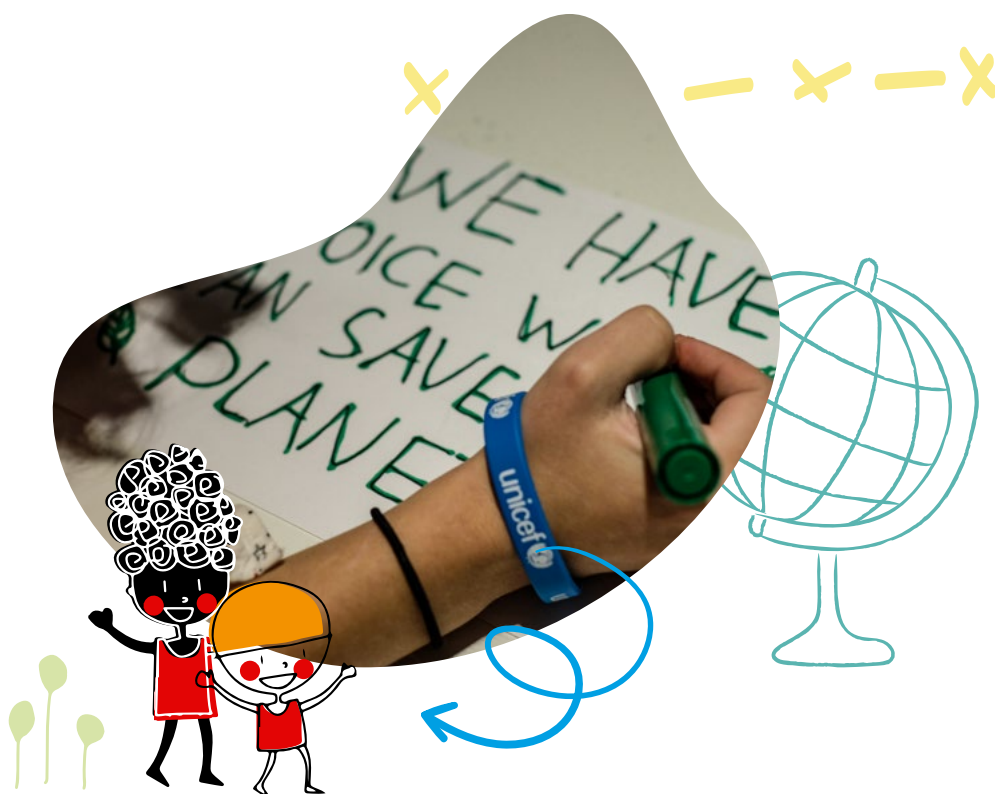
UNICEF, el Fons de les Nacions Unides per a la Infància, fa més de 73 anys que defensa els drets dels infants.

Es va crear en 1946 amb la finalitat d'atendre les necessitats dels infants a Europa després de la Segona Guerra Mundial. De bell antuvi, ha tingut la missió de treballar per la infància sense cap distinció i situar la protecció dels seus drets per damunt de qualsevol interès.

[UNICEF Comité Espanyol](#) es va crear en 1961 i a hores d'ara som un dels 36 comitès nacionals que contribueixen al quefer del Fons de les Nacions Unides per a la Infància arreu del món.

L'objectiu del Comité Espanyol d'UNICEF és millorar la vida dels infants dins i fora de les fronteres estatals. Per a fer-ho contribuïm a donar suport als programes en defensa dels drets de la infància que duu a terme UNICEF a escala internacional. A més, a [Espanya](#) la tasca va encaminada a promoure i defensar els drets dels infants que viuen al nostre país. Duem a terme tres tipus d'accions:

- + Accions relacionades amb la **incidència política** basada en la tasca d'anàlisi i recerca sobre polítiques públiques i la situació de la infància.
- + Accions centrades en l'**educació sobre drets d'infància** i ciutadania global.
- + Accions que busquen promoure la Convenció sobre els Drets de l'Infant en l'**àmbit local**, com ara esta iniciativa Ciutats Amigues de la Infància.

A través dels nostres **comitès autonòmics**, tenim presència a les **17 comunitats** autònomes de l'Estat espanyol

El marc del nostre quefer és la Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDI), el tractat internacional més ratificat del món.¹

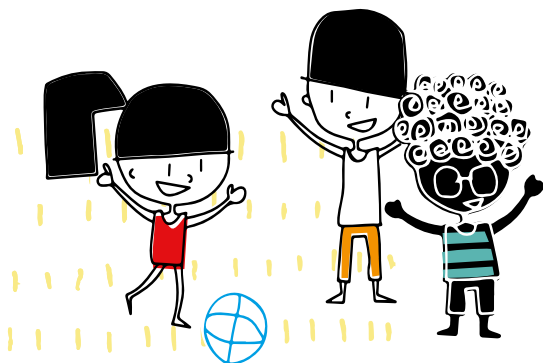
A més, la nostra tasca contribuïx a la consecució de l' Agenda de Desenvolupament Sostenible (Agenda 2030) i del progrés promés en la Carta de les Nacions Unides.

En cadascuna de les nostres actuacions adoptem un enfocament basat en el cicle de vida i reconeixem la importància particular del desenvolupament de la primera infància i adolescència. Els programes d'UNICEF se centren en els **infants més vulnerables**, també en els que viuen en contextos fràgils, els que tenen alguna discapacitat, els afectats per la ràpida urbanització o els afectats per la degradació del medi ambient.

¹ Espanya va ratificar en 1990 esta Convenció, tal com figura en el BOE núm. 313, de 31 de desembre de 1990.

Què és la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància?

Ciutats Amigues de la Infància (CFCI en les sigles en anglés) és una iniciativa internacional liderada per UNICEF que dóna suport als governs locals en el paper de garant dels drets dels infants a escala local, dins del marc de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant.

La iniciativa la van posar en marxa en 1996 UNICEF i ONU-Hàbitat amb la finalitat de dur a cap la resolució aprovada durant la segona conferència de les Nacions Unides sobre els assentaments humans ([Hàbitat II](#)), que tenia per objectiu aconseguir que les ciutats siguin llocs habitables per a tothom. Aquella conferència de les Nacions Unides va declarar que el **benestar dels infants és el principal indicador d'un habitat saludable, d'una societat democràtica i de bon govern**. Actualment esta iniciativa té presència en més de [40 països arreu del món](#).

La iniciativa Ciutats Amigues de la Infància té com a visió que tot infant i adolescent gaudisca de la infància i joventut i que desplegue tot el seu potencial a través de la realització igualitària dels seus drets dins de la seua ciutat i comunitat. Amb la finalitat de fer realitat esta visió, els governs locals i els seus socis identifiquen les metes (resultats) dins de les cinc esferes d'objectius generals, definits en el [Marc per a l'acció de la iniciativa](#).

A Espanya esta iniciativa va començar a aplicar-se l'any 2001 i es desplega sota el lideratge d'UNICEF Comité Espanyol en aliança amb diverses entitats:

Ministeri de Sanitat,
Consum i Benestar
Social (MSCBS)

Federació Espanyola
de Municipis i
Províncies (FEMP)

Institut Universitari
de Necessitats i
Drets de la Infància i
Adolescència (IUNDIA)

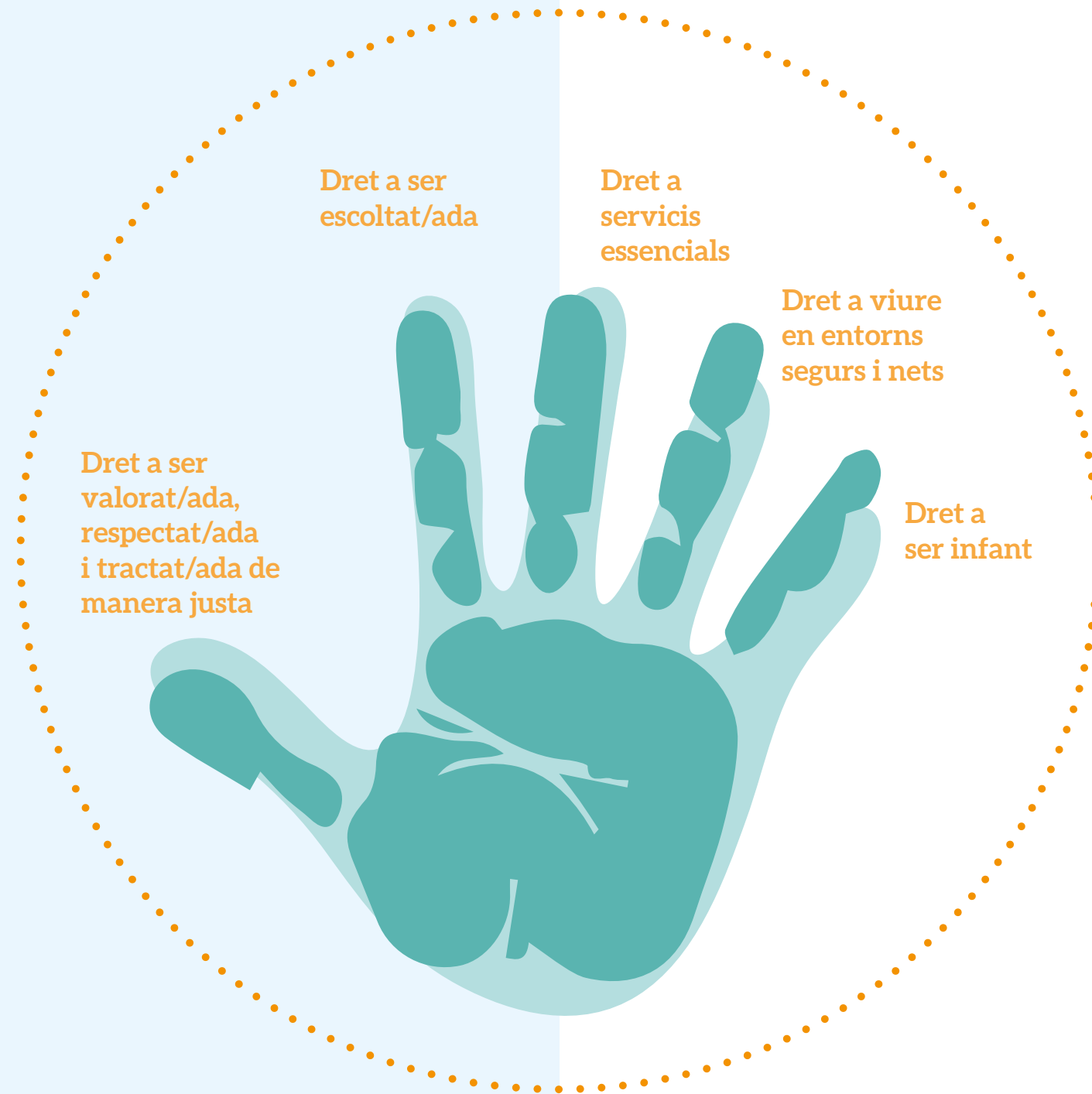
Les quatre entitats formen la **Secretaria Permanent del Programa**, òrgan que definix l'estratègia estatal i pren la decisió final sobre els governs locals reconeguts com a Ciutats Amigues de la Infància a Espanya. L'àrea de polítiques locals d'infància i participació d'UNICEF Comité Espanyol constituïx, a més, la **Secretaria Tècnica de la Iniciativa**.

Els cinc objectius generals són²:

1. Cada infant i adolescent és **valorat, respectat i tractat de manera justa** dins de la seua comunitat.
2. **Les veus, les necessitats i les prioritats de cada infant s'escolten** i es consideren en la normativa i política públiques, en els pressupostos i en totes les decisions que els afecten.
3. Tots els infants tenen accés a **servicis essencials de qualitat**.³
4. Tots els infants **viuen en entorns segurs i nets**.⁴
5. Tots els infants tenen l'**oportunitat de gaudir** de la vida familiar, del joc i l'oci⁵

L'objectiu a llarg termini de la iniciativa és garantir resultats sostenibles per als infants, i el compromís dels governs locals de treballar, juntament amb els seus aliats, per a assolir els cinc objectius esmentats.

Formar part de la iniciativa de Ciutats Amigues de la Infància implica un procés d'aprenentatge i millora contínua. En eixe sentit, la iniciativa no aspira a abastar necessàriament els cinc objectius durant els primers quatre anys d'obtenció del reconeixement, sinó que busca demostrar uns resultats sòlids, progressius i anar ampliant l'abast dels objectius sobre els quals es treballa els anys següents.

Estos objectius servixen per a garantir que una Ciutat Amiga de la Infància complix els paràmetres fonamentals de la iniciativa:

1. **Resultats demostrables**, basats en dades, per a la infància dins de diverses àrees d'objectius a fi de garantir un enfocament global dels drets de la infància;
2. **Participació significativa i inclusiva** dels infants i adolescents;
3. Compromís demostrable per a **erradicar la discriminació** contra els infants i adolescents en les polítiques i les accions del govern local que forma part de la iniciativa.

² En el document Recursos 1 hi ha més informació relacionada.

³ Inclou atenció mèdica, educació, alimentació, desenvolupament i educació de la primera infància, justícia i suport a la família.

⁴ Inclou la protecció contra explotació, violència i abús, accés a aigua neta, sanejament i higiene, disseny urbà segur i amb perspectiva de les necessitats de la infància, mobilitat i lliure de contaminació i residus.

⁵ Inclou activitats socials, culturals i espais segurs per a reunir-se amb amics i jugar.

L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'Agenda de Desenvolupament Sostenible 2030, adoptada el 2015 per 193 països, estableix 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) que els països, independentment del seu nivell de renda i desenvolupament humà, es comprometen a assolir per al 2030, tenint en compte totes les persones i d'una forma sostenible i amb equitat.

Els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) promouen els drets de la infància i són una oportunitat per a protegir tots els infants amb la consigna de no deixar ningú arrere. Per això, els ODS dibuixen també una conjuntura favorable per a transformar les polítiques dels governs locals, perquè els ofereix un marc unificador per als esforços que fan els diversos nivells de govern, com també amb altres països i la comunitat internacional en general.

Garantir el benestar de la infància és una condició essencial per a complir l'Agenda 2030. I fer realitat els ODS és optar per un model social i polític que situa els infants al bell mig, especialment els més vulnerables.

La iniciativa Ciutats Amigues de la Infància està estretament alineada amb els ODS i, tractant de manera integral els problemes relacionats amb el benestar dels infants, adolescents i les famílies a escala local, vol donar suport als governs locals en l'aplicació de l'Agenda 2030.

El vincle entre la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància i l'Agenda 2030, per tant, no és sols el reflex dels objectius dels ODS, sinó també posar el focus en el desenvolupament local.

Requisits per a obtindre el reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància

Els requisits de la convocatòria, aplicables tant a noves candidatures com a renovacions, són els següents:

- + Ser un govern local, ajuntament, mancomunitat, cabildo insular, consell insular, etc., dins del sistema de l'administració local de l'Estat espanyol i sol·licitar a UNICEF Comité Espanyol l'obtenció del reconeixement. La sol·licitud es fa a través d'un [registre](#) electrònic.
- + Disposar d'un òrgan de participació infantil i adolescent actiu, promogut, emparat i reconegut pel govern local abans del 29 de febrer del 2020, que haja iniciat l'activitat, com a mínim, durant la tardor del 2019. [El document Recursos 2](#) conté una explicació més detallada sobre la constitució i el funcionament d'este òrgan.
- + Haver dut al ple municipal (o a la instància corresponent d'acord amb el règim local de la candidatura) la sol·licitud de participació –carta d'interés– en esta convocatòria i haver aconseguit la majoria suficient per a aprovar-la. Esta aprovació no pot ser anterior al 2019. [L'annex 3](#) té un model d'este document. És necessari aportar este document de forma telemàtica abans del 29 de febrer del 2020.
- + Disposar d'un mecanisme de coordinació interna que tinga com a objectiu transversalitzar la política d'infància dins del govern local. [El document Recursos 3](#) conté una explicació més detallada sobre la constitució i el funcionament d'este mecanisme. Ha d'estar constituït i en funcionament abans del 29 de febrer del 2020.

María ens conta com dinamitzen la participació infantil i adolescent a Avilés.

[¡Coneix la seua experiència!](#)

Per a aconseguir el reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància, per a un període de quatre anys, és necessari iniciar el procés amb l'emplenament de la sol·licitud a la convocatòria a través d'una plataforma en línia –no s'admet documentació en paper– habilitada a este efecte per UNICEF Comité Espanyol.

⁶ S'entén per iniciar l'activitat: reunions amb els centres educatius, elecció de representants infantils i reunions de treball amb els infants i adolescents.

⁷ S'hi inclou a més un suggeriment d'enquesta de satisfacció destinada a infants i adolescents pertanyents a l'òrgan de participació infantil i adolescent (OPIA).

- + Disposar d'un **diagnòstic**, elaborat de forma participativa i basat en dades, sobre la situació de la infància i l'adolescència que viu en l'àmbit geogràfic del govern local, sobre els recursos i servicis disponibles per a l'atenció d'este sector de població i, també, sobre tots els aspectes que es consideren rellevants. El diagnòstic permet ressaltar els principals reptes en qüestió d'infància i adolescència als quals s'enfronta el govern local. [El document Recursos 4 conté una explicació més detallada sobre l'elaboració d'este document](#). Les entitats locals sol·licitants han d'entregar el document del diagnòstic i enviar la informació relacionada, a través de l'eina en línia de gestió de la informació, abans del 30 de juny del 2020.

- + Disposar, basant-se en el diagnòstic indicat més amunt i elaborat de forma participativa, d'un **pla local d'infància i adolescència amb la previsió pressupostària corresponent**. El pla ha d'incloure indicadors que faciliten el seguiment de l'aplicació. [El document Recursos 5 conté una explicació més detallada sobre l'elaboració d'este pla](#). La data d'entrega d'informació associada a este requisit i per a enviar el pla elaborat a través de la plataforma en línia és, com a màxim, fins al 30 de juny del 2020.

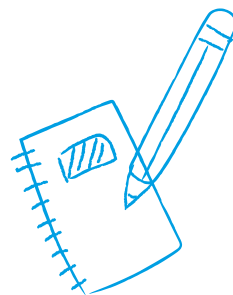
- + **Aprovar el pla local d'infància i adolescència del govern local en el ple municipal** (o en la instància aplicable d'acord amb el règim local de la candidatura). [Model disponible en l'annex 4](#). Data d'entrega: fins al 30 de setembre del 2020.

- + Fer un exercici de **transparència i fomentar el bon govern i la rendició de comptes** mitjançant la publicació **permanent**, en la pàgina web del govern local, del diagnòstic i del pla local d'infància i adolescència, a fi que la ciutadania i qualsevol persona o entitat interessada pugui consultar-los. La data màxima associada a este requisit és el 30 de setembre del 2020.

El Cabildo de Fuerteventura es va proposar un repte el 2017: conèixer a fons la realitat de la població infantil i adolescent de l'illa i, a partir d'ací, dissenyar el seu pla d'infància. Així ho van fer!

En el cas dels governs locals que sol·liciten la **renovació** del reconeixement, s'afeg als requisits anteriors:

- + Haver obtingut o renovat el reconeixement en la convocatòria de l'any 2016.
- + Haver entregat correctament l'any 2018 l'informe de seguiment intermedi d'avanç del seu pla local d'infància (PLIA).
- + **Demostrar els avanços assolits** per a millorar el benestar de la població infantil de la localitat, gràcies a l'aplicació del seu PLIA. Esta informació comprén des de l'informe intermedi fins a l'any 2018. En la secció 9.1 de l'**annex 1** hi ha disponible un model de document.
- + Demostrar l'**avanç en matèria de participació infantil i adolescent**. És a dir, ha d'informar, mitjançant dades, que l'opinió i les propostes dels infants es tenen en compte en les decisions del govern local.
- + Informar sobre el **pressupost executat** en el període anterior a fi d'implementar el PLIA.
- + Demostrar dinamisme en el funcionament dels mecanismes de **coordinació interna** i avanços perquè el PLIA siga un document de referència de la política pública de totes les àrees del govern local, i aconseguir que la infància se situe al centre, i de forma transversal, de les polítiques del govern local.

Recordatori:

Tota la informació s'ha de fer arribar a UNICEF Comitè Espanyol en format electrònic, a través de la plataforma en línia que s'habilitarà amb esta finalitat i emprant, per a recopilar la informació corresponent, l'eina de gestió que està disponible en l'**annex 1**.

Els requisits i les dates es resumixen en la graella següent:

Requisit	Per a qui	Data màxima d'entrega	En què consistix	On	Documentació obligatòria associada	Acció d'UNICEF Comitè Espanyol
Registre de la candidatura	Noves candidatures i renovacions	31 de gener del 2020	Aportar informació de contacte del govern local.	www.ciudadesamigas.org	Acció d'UNICEF Comitè Espanyol	Proporcionar accés a la plataforma digital.
Tindre un òrgan de participació infantil i adolescent (OPIA) i un mecanisme de coordinació interna	Noves	29 de febrer del 2020	Informar sobre la constitució i el funcionament d'estos òrgans responnent a les preguntes que hi ha en la secció 3 de l'eina de gestió de la informació (annex 1).	Plataforma en línia	Cap	Comunicar si el govern local pot continuar participant en la convocatòria.
	Renovacions	29 de febrer del 2020	Demostrar dinamisme de l'òrgan de participació infantil i adolescent i del mecanisme de coordinació interna: – Informar sobre els resultats assolits per l'OPIA. És a dir, demostrar, mitjançant dades, que l'opinió i les propostes dels infants es tenen en compte en les decisions que els afecten i que pren el govern local. – Informar sobre el funcionament i dinamisme del mecanisme de coordinació interna i sobre els avanços a fi d'aconseguir que totes les àrees municipals es comprometen amb el compliment dels drets de la infància. En la secció 3 de l'eina de gestió de la informació (annex 1), hi ha preguntes sobre estos aspectes.	Plataforma en línia	Cap	Comunicar si el govern local pot continuar participant en la convocatòria.
Tindre suport polític per a la candidatura de Ciutat Amiga de la Infància	Noves candidatures i renovacions	29 de febrer del 2020	Portar al ple municipal, o l'equivalent en altres governs locals, l'interés de sol·licitar este reconeixement a fi que siga aprovat. Pujar a la plataforma digital un certificat que acredite l'acció anterior (models disponibles en l'annex l'annex 3 d'este document).	Plataforma en línia	Certificat d'aprovació de la moció referent a la candidatura degudament firmada per la persona que exercix la secretaria del ple municipal (o equivalent per al govern local).	Comunicar si el govern local pot continuar participant en la convocatòria.
Elaborar un diagnòstic sobre la situació de la infància i l'adolescència que viu en l'àmbit geogràfic del govern local.	Noves candidatures i renovacions	Màxim fins al 30 de juny del 2020	Analitzar la situació de la infància i l'adolescència amb especial atenció a la infància més vulnerable, com també els recursos i les accions dutes a terme a favor seu pel govern local. Esta informació s'ha de basar en dades (indicadors). En la secció 6 de l'eina de gestió de la informació (annex 1) s'oferix una bateria d'indicadors.	Plataforma en línia	Document diagnòstic	Valoració de la informació aportada.

Requisit	Per a qui	Data màxima d'entrega	En què consistix	On	Documentació obligatòria associada	Acció d'UNICEF Comité Espanyol
Dissenyar una estratègia a llarg termini (entre 3 a 6 anys) amb la previsió de pressupost corresponent, per a tractar els principals reptes als quals s'enfronta la infància i l'adolescència de la localitat, és a dir, el pla local d'infància i adolescència.	Noves candidatures i renovacions	Màxim fins al 30 de juny del 2020	Establir els objectius, les metes, les mesures, les accions, els responsables, el sistema de seguiment i els recursos que permetran al govern local transformar positivament la vida dels infants i adolescents que viuen al seu àmbit geogràfic. Per a mesurar l'avanç de les metes o objectius (assoliments) el govern local pot emprar la bateria d'indicadors que hi ha en la secció 6 de l'eina de gestió de la informació (annex 1). A més d'estos indicadors, el govern local pot emprar, i l'animem a fer-ho, tots els indicadors que contribuïsqen a un millor seguiment i avaluació de les mesures previstes.	Plataforma en línia	Document del pla local d'infància i adolescència.	Valoració de la informació aportada.
	Renovacions	Màxim fins al 30 de juny del 2020.	A més del que s'ha dit per a les noves candidatures, les renovacions han de complir els requisits següents: - Informar sobre l'aplicació del PLIA anterior i els resultats assolits. Es recomana usar els indicadors que formaven part del sistema de seguiment del pla. Esta informació comprén des de l'informe intermedi fins a l'any 2018, i el model es pot trobar en la secció 9 de l'annex l'annex 1 (pregunta 9.1). - Informar sobre el pressupost executat en el període anterior a fi d'implementar el seu PLIA.	Plataforma en línia	Document del pla local d'infància i adolescència.	Valoració de la informació aportada.
Aprovació del pla local d'infància i adolescència amb el suport dels diversos grups polítics representats en el govern local.	Noves candidatures i renovacions	30 de setembre del 2020	Document firmat per la persona que ocupa la secretaria del govern local que certifique l'aprovació del PLIA, amb indicació expressa dels resultats de la votació. En l'annex 4 d'estes bases hi ha disponible un model de la moció del ple municipal (o equivalent d'un altre govern local) i del certificat associat.	Plataforma en línia	Certificat d'aprovació en ple del PLIA degudament firmat per la persona que ocupa la secretaria del ple municipal (o equivalent per al govern local).	Proposta tècnica d'aprovació per a enviar-la a la Secretaria Permanent de Ciutats Amigues de la Infància.
Fer un exercici de transparència i fomentar el bon govern i la rendició de comptes.	Noves candidatures i renovacions	Màxim fins al 30 de setembre del 2020.	Posar a la disposició de la ciutadania el diagnòstic i el pla local d'infància i adolescència. Al final de l'eina de gestió de la informació hi ha una pregunta on es pot incloure l'adreça d'internet (URL). Esta adreça ha d'estar disponible de manera permanent.	Plataforma en línia	Cap	Comunicar si el govern local pot continuar participant en la convocatòria.

A més dels requisits indicats, la iniciativa té en compte els aspectes següents:

- + Que el govern local pugui **demostrar un compromís real amb la promoció, el respecte, la protecció i la garantia dels drets de la infància que viu en l'àmbit geogràfic de la seua jurisdicció**, evidenciant i assumint el compromís d'actuar sobre els principals reptes i necessitats dels infants i adolescents, promovent i facilitant la formació en drets del seu personal, participant activament en espais d'intercanvi i debats sobre aspectes que afecten la infància i adolescència, fent accions que eliminen qualsevol barrera de discriminació i basant la sensibilització en drets i la convivència entre els seus ciutadans, entre d'altres.

IMPORTANT!

UNICEF Comité Espanyol i els membres de la Secretaria Permanent poden desestimar les candidatures sobre les quals hi haja evidències que, a parer seu, posen de manifest que la política d'actuació en matèria d'infància del govern local està en contradicció clara i reiterada amb la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

- + Que el govern local promogui i **lidere un mecanisme de coordinació amb agents externs** que facilite la coordinació i cooperació entre diverses administracions públiques, organitzacions socials, entitats públiques i privades, etc. per a implementar accions articulades a favor de la infància i adolescència, i que tinga les aportacions d'altres agents en l'elaboració del diagnòstic i pla d'infància i adolescència. Este mecanisme pot construir-se a partir d'estructures existents o de nova creació.

Màlaga i Pasaia tenen una llarga trajectòria impulsant espais de coordinació amb agents externs.

[Mira com ho fan!](#)

Eina de gestió de la informació de Ciutats Amigues de la Infància (annex 1)

Esta eina és un sistema de recopilació periòdica d'informació, basada en dades i indicadors, que permet oferir un ampli panorama de la situació, les accions, els recursos i les estructures de què disposa un govern local candidat, o ja reconegut, com a Ciutat Amiga de la Infància. Cada una d'estes dades està relacionada amb una o més metes dels objectius de desenvolupament sostenible.

Cada govern local pot registrar en esta eina informació relacionada amb els seus recursos i accions, amb el diagnòstic, amb el pla local d'infància i adolescència i, també, amb els assoliments i la inversió efectuada.

El govern local pot usar esta informació i indicadors per a elaborar el document del diagnòstic i el PLIA (la informació es pot descarregar en format Excel). L'eina és un instrument viu que és alimentada i emplenada per cada govern local en el moment de presentar la candidatura al reconeixement, quan presenta l'informe intermedi i en el moment de la renovació. A més, s'ha de mantindre accessible, per a cada govern local, durant la vigència del reconeixement. Gràcies a esta alimentació periòdica, el govern local pot consultar els resultats obtinguts al llarg del temps, veure l'evolució dels indicadors que ha triat, descarregar informació, elaborar informes, rendir comptes sobre el compliment de les seues accions i dels ODS, entre d'altres. Així pot saber l'efecte i el canvi aconseguit en la vida dels infants i adolescents de la seua localitat.

NOTA

La informació i documentació s'ha d'entregar a UNICEF Comitè Espanyol en castellà i exclusivament a través de la plataforma en línia habilitada per a fer-ho.

Criteris de valoració de les candidatures

UNICEF Comité Espanyol valora si les candidatures tenen un enfocament de drets d'infància a través de l'anàlisi de la informació subministrada pel govern local candidat mitjançant l'eina de gestió⁸ de la informació de Ciutats Amigues de la Infància. Per a fer-ho, se segueixen els criteris de valoració⁹ següents:

Participació infantil i adolescent significativa, és a dir que el govern local:

- Fomenta la participació dels infants com a ciutadans actius i subjectes de drets. Considera que tenen dret a opinar lliurement en tots els assumptes que els afecten i té en compte el seu parer segons l'edat i la maduresa.
- Els ofereix informació, els escolta, valora les seues observacions i propostes i els manté informats del seguiment i l'estat de les propostes.
- Té en compte la infància i l'adolescència en el disseny del diagnòstic de la realitat i en el disseny del pla local d'infància i adolescència.
- Assigna un pressupost destinat a l'òrgan de participació infantil i adolescent.
- **Renovacions:** fer una adequada rendició de comptes als infants de les seues aportacions.

Resultats demostrables en la realització dels drets d'infància que viu a la localitat:

- El govern local disposa d'un sistema de seguiment de la política d'infància basada en indicadors.
- El govern local dissenya un sistema mitjançant el qual pot retre comptes sobre els avanços en la política local sobre els objectius definits per la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància. És a dir, que el govern local pot informar sobre la situació, les actuacions i els resultats dels objectius plantejats per la iniciativa, mitjançant un sistema d'indicadors reflectits en el seu diagnòstic i recopilats en el PLIA. En l'eina en línia de recopilació i gestió de la informació, el govern local candidat té una bateria d'indicadors en què pot seleccionar els que s'ajusten a la seua realitat (**están disponibles en la secció 6 de l'annex 1**)¹⁰.
- Els governs locals que **renoven** el reconeixement han de demostrar els resultats aconseguits, a través d'indicadors o, si de cas, a través d'altres evidències, dels objectius establits en el seu pla d'infància.

⁸ UNICEF Comité Espanyol proporciona accés a esta plataforma digital a cadascun dels governs locals candidats.

⁹ L'avaluació es basa en una combinació de fets i valors (principis, atributs o qualitats que es consideren intrínsecament bons, desitjables, importants i d'utilitat general, per exemple "ser justos amb tothom") per a calibrar el mèrit d'una intervenció (és a dir, d'un programa o una política. Peersman, Greet. *Criterios de evaluación*. Centre de Recerca Innocenti d'UNICEF. Fons de les Nacions Unides per a la Infància (UNICEF), setembre del 2014.

¹⁰ El govern local pot sol·licitar a UNICEF Comité Espanyol, si no troba els indicadors que s'ajusten a la seua realitat, la creació d'altres indicadors diferents. Esta acció s'efectua dins de la plataforma en línia.

El govern local ha de tindre present un **enfocament d'equitat** en les accions planificades i desplegades. És a dir, ha de posar el focus en els infants i adolescents més vulnerables, a fi de no deixar-los arrere. Això s'analitzarà considerant que:

- L'arreglaga de dades sobre la situació de la infància i l'adolescència permet identificar els infants i adolescents més vulnerables, bé pel lloc d'origen, per la pertinença a grup o minoria ètnica, pel sexe, per l'orientació sexual o identitat de gènere, per la situació socioeconòmica o per alguna discapacitat.
- Les mesures i accions prioritzen especialment esta infància i adolescència més vulnerable.
- Disposa d'un sistema d'ajudes, descomptes en el preu d'accés a activitats, etc. amb el qual es prioritza la població infantil en situació o risc de vulnerabilitat.
- Disposa de mesures i accions per a combatre el racisme, la xenofòbia, el masclisme o qualsevol discriminació contra un col·lectiu específic dins dels infants i adolescents que viuen dins del seu govern local.

Govern i assignació de recursos amb enfocament d'infància. Per a fer-ho s'analitzen els aspectes següents del **govern local**:

- Hi ha un espai consolidat i real de coordinació i transversalització de la política d'infància.
- El diagnòstic de situació i el pla local d'infància i adolescència s'han dissenyat de forma participativa, tant per agents dins del govern local, com per entitats socials, AMPA, etc., i sempre considerant la infància com una part clau en el procés d'identificació dels reptes, en el disseny de l'estratègia i en la prioritització d'accions.
- Es dedica un pressupost suficient a la implementació de les accions previstes en la política d'infància.
- S'enfortixen les capacitats del seu personal, tant polític com tècnic, en qüestions relacionades amb drets d'infància.
- S'analitzen i es modifiquen, si cal, les ordenances i altres normatives, plans o projectes de la seua competència, a fi que incorporen l'enfocament dels drets d'infància.
- Hi ha mecanismes per a la creació d'aliances locals, la rendició de comptes i la transparència per a l'execució de plans, mesures i accions de la política local d'infància.

Per a poder analitzar la informació requerida, tenint en compte els criteris esmentats, UNICEF Comit  Espanyol empra la informació proporcionada per cada govern local candidat a través de l'eina de gestió de la informació ([annex 1 d'estes bases](#)).

Així mateix, es té en compte el conjunt d'indicadors de la secció 6 de l'eina ([annex 1](#)), sobre els quals el govern local haja informat. Recomanem que s'hi incloguen, en la mesura que siga possible, els cinc objectius de la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància.

El nombre d'indicadors varia segons la quantitat d'habitants i segons si són candidats nous o de renovació del reconeixement. Esta quantitat s'establix de la manera següent:

Tipus de candidat	Menys de 20.000 habitants	Entre 20.000 i 50.000 habitants	Entre 50.000 i 100.000 habitants	Entre 100.000 i 500.000 habitants	Més de 500.000 habitants
Nous	10	15	20	25	30
Renovacions	15	20	25	40	50

Visites d'avaluació. Durant tot el període d'avaluació de la convocatòria, UNICEF Comit  Espanyol pot fer una visita al govern local candidat a fi de valorar de primera mà la candidatura, conèixer de forma directa els òrgans de participació i coordinació i les accions dutes a terme pel govern local a favor de la infància i adolescència. En cas de produir-se, el cost de la visita l'ha d'assumir el govern local candidat. UNICEF Comit  Espanyol es posa en contacte amb l'antelació suficient amb el govern local objecte de visita a fi de coordinar adequadament esta acció.

Aclariments. En cas que UNICEF Comit  Espanyol ho considere necessari, pot sol licitar als governs locals candidats, nous o **renovacions**, m s informació sobre les dades i els documents rebuts.

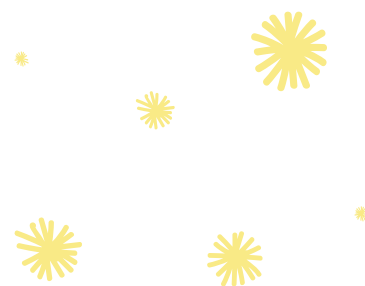
Compromisos del govern local i d'UNICEF Comité Espanyol després de l'obtenció del reconeixement

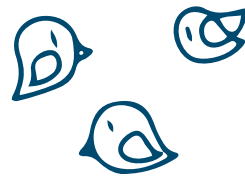
Des d'UNICEF Comit  Espanyol notificarem de manera pública el resultat de la convocatòria i posarem a la disposició dels interessats l'acta de resolució de la Secretaria Permanent. Posteriorment, es convidarà els governs locals guardonats per primera vegada a un acte de lliurament d'àmbit estatal. En el cas de les **renovacions**, cada comit  autonòmic comunica als guardonats les accions públiques que cal fer.

La concessió del reconeixement comporta una sèrie de responsabilitats que, en el cas dels governs locals, són les següents:

1. Firmar un conveni de col·laboració amb UNICEF Comit  Espanyol, d'acord amb el model disponible en l'**annex 2**. Esta firma s'ha de fer en un termini màxim de sis mesos des de la data de concessió, determinada per l'acta de resolució de la convocatòria per part de la Secretaria Permanent de Ciutats Amigues de la Infància. La duració és igual al període de vigència del reconeixement,  s a dir quatre anys.
2. Implementar la política local d'infància i adolescència amb enfocament de drets d'infància, participació, no discriminació i equitat, a fi d'aconseguir **canvis mesurables, basats en dades i sostinguts en el temps. L'objectiu final és millorar la situació de la infància que viu a la localitat.**
3. Amb un enfocament de transparència i **rendició de comptes**, el govern local ha de publicar de manera permanent en el seu web els documents vinculats a esta convocatòria, és a dir el diagnòstic i el PLIA, com també informació referida a l'existència i el funcionament de l'òrgan de participació infantil i adolescent i dels espais de coordinació.
4. Elaborar i lliurar un informe intermedi, als dos anys de l'obtenció del reconeixement, a través de la plataforma en línia.

Per la seua banda, UNICEF Comit  Espanyol es compromet a:

- Fer difusió pública en els seus canals del reconeixement atorgat.
- Establir els canals adequats per a oferir acompanyament durant el període de vigència del reconeixement.
- Oferir al govern local informació, formació, foment del treball en xarxa, etc., amb la finalitat d'enfortir l'activitat municipal des d'un enfocament de drets d'infància.
- Aportar metodologies, formació i promoure la realització d'actes regionals i estatals de participació infantil i adolescent.

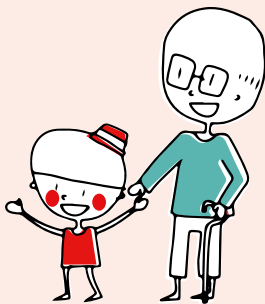
Al llarg de tot el període de vigència del reconeixement, UNICEF Comit  Espanyol, bé a través de personal seu ( s a dir la Secretaria Tècnica de Ciutats Amigues de la Infància) o a través de representants en els diversos comitès autonòmics, pot fer **visites de seguiment** quan ho considere necessari o a partir d'una sol licitud del mateix govern local.

Aix  mateix, UNICEF Comit  Espanyol, juntament amb els membres de la Secretaria Permanent, es reserven el dret de retirar el **reconeixement de forma unilateral** si, al seu parer, el govern local incompleix la responsabilitat de garant en cas de violació d'algun dels drets de la infància inclosos en la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

Llista d'annexos

- + **Annex 1:** Eina de gestió de la informació per a les Ciutats Amigues de la Infància.
- + **Annex 2:** Model de conveni.
- + **Annex 3:** Model de moció i certificat de sol·licitud per a presentar-se a la convocatòria.
- + **Annex 4:** Model de moció i certificat d'aprovació del pla local d'infància i adolescència.

Llista de recursos orientatius i de consulta

- + **Recurs 1:** Objectius de les Ciutats Amigues de la Infància i la Convenció sobre els Drets de l'Infant.
- + **Recurs 2.1:** Orientacions per a establir, desenvolupar i consolidar l'òrgan de participació infantil i adolescent.
- + **Recurs 2.2:** Model d'enquesta de satisfacció destinada a infants i adolescents pertanyents a l'òrgan de participació infantil i adolescent (OPIA).
- + **Recurs 3:** Orientacions per a establir el mecanisme de coordinació interna.
- + **Recurs 4:** Orientacions per a l'elaboració del diagnòstic.
- + **Recurs 5:** Orientacions per a elaborar el pla local d'infància i adolescència.

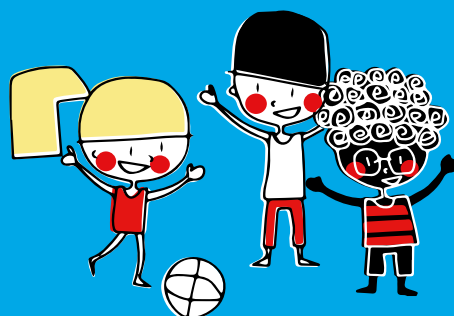
Crèdits

Il·lustracions	Papanautas - Myriam Díaz del Campo
Portada	@Plataforma de Infancia-UNICEF Comité Español/2018/Hugo Palotto
Pàgina 3	@Plataforma de Infancia-UNICEF Comité Español/2019/Alba Lajarin.
Pàgines 5, 30 y 41	@UNICEF Comité Español/2019
Pàgina 8	@UNICEF Comité Español/2018/Pensar Consulting
Pàgines 10, 18	@UNICEF Comité Español/2018/Pensar Consulting
Pàgines 13, 14 y 20	@UNICEF Comité Español/2019/Hugo Palotto
Pàgines 6, 34 y 37	@UNICEF Comité Español-Plataforma Infancia/2018/Pedro Timón- Pensar

*“Tenim moltes propostes i idees
per fer i que poden solucionar
molts problemes que afecten el
nostre dia a dia”*

(Consell d'Infància i Adolescència
de San Javier, Múrcia)

www.ciudadesamigas.org

Aliats:

